

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring. (Forhøjelse af dækningsprocent, pristalsregulering af dagpenge og kassernes forbrug af formue m. v.).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 121) findes i tidenden sp. 3268, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 945).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Erik Andersen (Fr. borg amt): Allerede ved første behandling sagde jeg, at lovforslagets overskuelighed og forholdsvis beskedne konsekvenser sandsynligvis ville muliggøre et hurtigt udvalgsarbejde, således at loven kunne træde i kraft den 1. april i år. Det er lykkedes at afslutte udvalgsarbejdet, selv om man nok må erkende, at der har været en smule for kort tid dertil, hvilket også har resulteret i, at udvalget i betænkningen rejser ønske om en række undersøgelser baseret på den debat, der har været ført i udvalget. Det er klart, at det, der især har interesseret udvalget, har været ændringen fra de 80 pct. til de 90 pct. af den personlige indkomst, og under drøftelsen heraf er det lige så naturligt, at man har diskuteret kilde-skatten i forbindelse med dagpengenes udbetaling. Man har diskuteret den ordning, der eksisterer som en aftale mellem Arbejdsløshedskassernes Samvirke og finansministeriet, hvorefter man hidtil har trukket 15 pct. af de første 40 kr. og 35 pct. af resten. Man er i udvalget blevet orienteret om, at der uden at have været afsluttet endelige forhandlinger har været talt om en procent-sats for de nye dagpengestørrelser på 20 og 40, og på baggrund heraf ønskede man i udvalget at få undersøgt, hvilke konsekvenser det ville have af administrativ karakter for arbejdsløshedskasserne, hvis man skulle overgå til at trække almindelig A-skat fra

hver enkelt arbejdsledig. Man har også ønsket undersøgt, hvilke økonomiske konsekvenser en sådan overgang til den personlige skat ville få for den enkelte arbejdsledige. Her har man tænkt på, at det måske kunne betyde en mindre dagpengehjælp til dem med de noget større indkomster og dermed også de større trækprocenter. Men hele dette arbejde kræver en mere tilbunds-gående undersøgelse, end man med rimelighed kunne forvente kunne udføres på den tid, der var til udvalgsarbejdet, og man har derfor i betænkningen udtrykt ønske om en sådan undersøgelse.

Endvidere som en yderligere konsekvens af, at dagpengestørrelserne nærmer sig det, man kunne kalde en egentlig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, opstod der i udvalget et ønske om at få beregnet, hvor store udgifterne ved at erhverve sig arbejdsindkomst egentlig var. I udvalget var man opmærksom på, at en sådan undersøgelse også måtte kræve en vis tid, og at der jo kunne komme et meget nuanceret billede frem, men man ønsker i udvalget at få undersøgelsen foretaget, hvis det er muligt, for derved at få et grundlag at vurdere dagpengestørrelserne på.

Endvidere har man ønsket at få undersøgt, om dagpengeniveauet påvirker produktiviteten, forstået på den måde, om høje dagpenge skulle øge produktiviteten i de enkelte virksomheder, fordi høje dagpenge nemmere ville kunne berettige en arbejdsgiver til at frigøre sig for en arbejdskraft, der måske skulle være overflødig i en kortere periode.

Endelig har man i udvalget diskuteret, bl. a. på baggrund af en henvendelse fra FTF, pensionisternes adgang til at opnå dagpengehjælp. I udvalget var man opmærksom på, at de nuværende ordninger kunne betyde en uretfærdig behandling især af en gruppe privatpensionister eller pensionister, der blev pensioneret allerede i 60 eller 62 års alderen med et forholdsvis beskedent pensionsbeløb. Udvalget var opmærksom på, at en sådan ændring havde en sammenhæng med de sociale pensioner, og derfor ønsker man også denne undersøgelse foretaget.

Endelig var der i udvalget et ønske om, at alle disse undersøgelser skulle ske så betids, at det ville være muligt for ministeren at

[Erik Andersen (Fr.borg amt).]

fremstøtte forslag om ændringer så tidligt, at de kunne få virkning fra 1. april 1973, og for at følge dette arbejde indstiller udvalget, at man opretholder udvalget i denne samling:

I forbindelse med foregelsen af dagpengehjælpen var det naturligt også at diskutere arbejdsformidlingen og herunder arbejdsformidlingens muligheder for at fremme mobiliteten, såvel den geografiske som den faglige, og vi kan fra den socialdemokratiske gruppes side notere, at arbejdsministeren var parat til i forhandlinger med arbejdsdirektoratet at søge fremkaldt ændringer vedrørende rejsehjælp, dobbelt husførelse, hjemrejse, bolig og etableringshjælp.

I den videre diskussion om arbejdsformidlingens indsats blev der berørt et specielt problem vedrørende en særlig erhvervsgruppe, nemlig fiskerne. Det er sådan, at under de nuværende forhold har de fiskere, der er ansat på en dag- eller ugeløn, ingen mulighed for at melde sig ledige, selv om de ligger underdrejede eller på grund af hårdt vejr må søge en fremmed havn. Vi skal fra den socialdemokratiske gruppes side henstille til arbejdsministeren, at han søger undersøgt, hvorledes disse vilkår er, og får fremmet en ændring, således at også fiskerne vil kunne være med under de almindelige arbejdsformidlingsordninger.

Der er fra SF's side stillet et ændringsforslag, der går ud på, at bestemmelsen om, at dagpengene maksimalt kan udgøre 9/10, 90 pct., af den personlige arbejdsindkomst, udgår. Dette ændringsforslag ville medføre en merudgift på 35 mill. kr., og ændringsforslaget ville også medføre, at en gruppe arbejdsledige ville kunne opnå en højere dagpengehjælp, end arbejdsindtægten giver dem. Vi er sympatisk indstillet over for at hjælpe de lavtlønnede. Alligevel er vi i socialdemokratiet overordentlig betænkelige ved uden videre at tilslutte os dette ændringsforslag, og vi skal derfor anbefale, at det bliver afvist her ved anden behandling. Vi finder også, at ændringsforslaget er en smule forhastet, især når man tager i betragtning, at udvalget ønsker en lang række undersøgelser, som måske nærmere kunne motivere et sådant forslags fremsættelse.

Jeg skal med disse ord anbefale lovforslaget, og jeg kan sige, at vi fra socialdemokratiske side betragter det som et vigtigt led i

vore bestræbelser på at sikre en så god dagpengehjælp som vel muligt, og at vi også betragter netop dette lovforslag som overordentlig værdifuldt i forholdet til de lavtlønnede grupper.

Simonsen: Det glæder mig da at høre, at også hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) synes, at det er en hastig udvalgsbehandling, vi har haft af denne sag. Det er måske et mildt udtryk, hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) har anvendt, men det giver dog alligevel en vis fornemmelse af, at der har været baggrund for de klager, som vi fra oppositionspartiernes side har givet udtryk for i betænkningen. Jeg mener, at vi må konstatere, at de få dage — der har været i alt 5 mødedage — vi har haft til at behandle denne sag, ikke er tilstrækkelige, at det ikke er forsvarligt. Der har været spørgsmål, som vi ikke har kunnet få fuldstændig klart belyst, simpelt hen på grund af det tidspres, vi har arbejdet under. Det skal ikke være nogen kritik af udvalgsformanden, for han har været sat på en bunden opgave. Det skal i højere grad være en kritik af regeringen. Det er jo ikke noget nyt i socialdemokratiets program, at man skulle indføre de punkter, der står her, men vi har først fået lovforslaget den 10. februar, og det kom til første behandling 3. marts, det vil sige, at der som sagt blev disse 5 mødedage. Nok kunne man måske konkludere, at debatten ved første behandling gav et indtryk af, at der var en skarp adskillelse mellem synspunkterne hos regering og opposition, men på den anden side synes jeg også, det er rimeligt, at man under en sådan sags behandling giver oppositionen tilstrækkelig tid og lejlighed til at få oplysninger om de spørgsmål, den stiller, men det har man altså ikke fundet nødvendigt. Man ønsker at gennemføre og gennemtrumfe dette lovforslag med denne ene stemmes majoritet.

Da vi som sagt har første behandling i meget frisk erindring, skal jeg ikke begynde at komme med en lang række principielle synspunkter i forbindelse med vores modstand mod dette lovforslag. Dem gjorde vi klart rede for under første behandling. Vi har, som det blev nævnt af hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) her i dag, haft nogle interessante drøftelser i udvalget, og jeg vil sige det på den måde, at de drøftelser, vi har

[Simonsen.]

haft, har bestyrket os i vores tro på, at det ikke er rigtigt på dette tidspunkt at gennemføre dette lovforslag.

Hvis vi f. eks. tager den diskussion, som har været ført om skattetrækket, kan vi her gøre op, at vi i udvalget som punkt 1 har fået oplyst, at der fra 1. april i år ville blive indført nye og strammere beskatningsregler. Vi har også i udvalget fået oplyst, at de beskatningsregler, som vi fik pr. 1. januar 1971, tilsyneladende har vist sig at være tilstrækkeligt dækkende. Når skattereglerne nu strammes igen pr. 1. april, er det altså et udtryk for, — vi har forstået det sådan, at det har været et direkte ønske fra arbejdsløshedskassernes side — at man vil være sikker på, at man også kan dække den stadig stigende beskatning. Hermed er vi i den meget interessante situation, at vi får dokumenteret, at de 13 kr. pr. dag, som der bliver tale om ved den almindelige forhøjelse, kun kommer til at give netto 3-4 kr. pr. dag på grund af de hårde skatteregler. Det vil sige, at det er ikke så farlig meget, man får ud af det, og det skyldes selvfølgelig ikke alene disse 30 mill. kr. eller 40 mill. kr., som vi bruger ved gennemførelsen af dette lovforslag, men det skyldes selvsagt summen af de mange forskellige udgiftkrævende forslag, som bliver lagt frem i denne tid fra regeringens side, og som ikke kan undgå at medføre en øget skattebyrde, hvilket igen bevirker, at det, der på papiret her i og for sig ser vældig godt ud, alligevel ikke giver så meget i kassen. Derfor synes jeg nok, at vi her har fået et bevis på, at der er grundlag for at diskutere alle disse ting i den store sammenhæng; måske ikke mindst i forbindelse med det såkaldt indkomstpolitiske organ, som vi har stillet forslag om fra det konservative folkepartis side netop for herigennem at få en balance mellem alle de forskellige ting, som påvirker dette område. For man må nok sige, at de mennesker, der skal have disse ydelser udbetalt, måske kan føle sig lidt snydt over, at det ikke er mere, det i virkeligheden drejer sig om.

Vi har også haft en interessant diskussion om, hvad der egentlig er fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste. Det er jo nok en diskussion, som vi aldrig kommer til bunds i, men nu får vi mulighed for at få det undersøgt nærmere i et udvalg. Vi ved vel alle

sammen, at der i hvert fald er omkostninger forbundet ved at gå på arbejde, således at 100 pct. er mere end fuld dækning, men hvad der i øvrigt er fuld dækning er nok meget svært at definere.

Der er vel også i denne forbindelse andre ting, som man er nødsaget til at tage hensyn til, bl. a. spørgsmålet om, hvordan disse ting spiller ind på selve mobiliteten på arbejdsmarkedet. Hvilken rolle spiller ydelsernes højde for interessen for at få en ny beskæftigelse? Uanset om vi kan lide den diskussion eller ej, så kommer vi altså ikke uden om den. Men jeg synes bare, det er vigtigt at slå fast under anden behandling af dette lovforslag, at for kun 2 år siden nåede man mellem arbejdsmarkedets parter til enighed om, at 80 pct. dækning for tabt arbejdsfortjeneste på dette tidspunkt var rimeligt. Nu siger socialdemokratiet, og det har man jo sagt før, at det skal være 90 pct. Socialistisk folkeparti kommer i dag og siger, at det skal være 100 pct. Det giver nok et indtryk af, hvor flimrende billedet i virkeligheden er. Men når der skal tages hensyn til en prioritering — og det betragter jeg som det altafgørende i denne diskussion — så er det også vigtigt at få slået fast, at man ikke bare kan slynge om sig med 100 pct. satser, sågar måske ikke engang med 85 pct. satser, fordi det jo ikke er så mange, der får disse dækninger. Jeg nævnte under første behandling det eksempel, at en funktionær, der havde en indtægt på 48.000 kr., ville have en dækningsprocent på 60. Og når vi skal foretage en prioriteringsdiskussion med henblik på fremtiden, synes jeg, det er vigtigt at få disse ting med ind i billedet, førend vi kommer helt op i nærheden af de 100 pct. for en lille gruppe. De andre, der kun har 60 pct. dækning, kommer måske i mange tilfælde i en meget vanskeligere situation.

Vi har, som det blev nævnt af hr. Erik Andersen (Fr. borg amt), også diskuteret forbedring af de såkaldte mobilitetsfremmende ydelser. Nu kan der måske være lidt uenighed om, hvordan man skal fortolke de besvarelser, vi har fået, men man kan ikke fortænke os i, at vi fortolker besvarelserne på den måde, at de ekstra ydelser, der kommer i form af det forhøjede loft, nu må medføre, at man er nødsaget til også at forbedre de mobilitetsfremmende ydelser. Sådan kan man ikke undgå at forstå den be-

[Simonsen.]

svarelse, som vi har fået under udvalgsdrøftelserne, og det synes jeg er en yderligere dokumentation af, at der ligger en farlig problematik i selve spørgsmålet om uden videre at gå op på de 90 pct.

Jeg skal som afslutning på disse punkter bare igen pege på det, som jeg nævnte under første behandling af dette lovforslag, at vi tror ikke på, at vi kan løse problemerne for de lavtlønnede gennem fornuftige sociale ydelser. Det, det drejer sig om, er at hjælpe lavtlønsgruppen ud af den vanskelige situation, den står i, og det kan kun gøres ved, at disse mennesker får en uddannelsesmulighed, som sætter dem i stand til at opnå en højere indtjening. Det er reelt det, der skal til, for at disse mennesker kan få en bedre situation.

Må jeg sige om pensionistspørgsmålet, som vi jo også har haft lejlighed til at drøfte, men som jeg ikke mener vi har haft lejlighed til at drøfte tilstrækkeligt i udvalget på grund af tidspresset, at vi er ikke nået frem til, at regeringen har stillet noget forslag, men vi er dog nået så langt, at udvalget tilslutter sig, at man skal søge at finde frem til en løsning, og det må man vel nok betragte som et fremskridt i forhold til tidligere diskussioner om dette emne. Havde vi haft bare nogle få dage mere til at behandle denne sag, er jeg overbevist om, at det også var lykkedes at finde en løsning allerede i dette folketingsår. Nu må vi altså se i øjnene, at vi til trods for sympatien i udvalget først får løsningen i næste folketingssamling.

Hvis jeg skal drage en konklusion af vores stilling til dette spørgsmål, skal det være den, at uanset regeringens lovforslag her, sker der automatisk forhøjelser af dagpengeydelseernes maksimumbeløb, og når man for kun 2 år siden gik ind for de 80 pct. dækning, skulle det vel netop ses i sammenhæng med, at man fik et beløbsloft, som lå på et relativt højt niveau. Uanset hvad vi gør her, så finder stigningen altså sted pr. 1. april i år fra de 93 kr. til de 106 kr., og sådan vil det gå hvert år pr. 1. april, da lønningerne formentlig fortsat vil stige i dette samfund.

Det, regeringen nu gør, er at bruge 40 mill. kr. til at forhøje loftet fra 80 pct. til 90 pct., og det kommer til at hjælpe en speciel gruppe i samfundet. Når vi er imod dette, er

det, som jeg nævnte før, fordi vi ikke mener, at det er den rigtige måde at hjælpe disse mennesker på, men det er så sandelig også ud fra den almindelige økonomiske vurdering, som jeg søgte at give udtryk for i forbindelse med mine kommentarer til skattekortet, hvor vi jo har eksemplet på, at vi ikke får så farlig meget ud af at bevilge hinanden alle disse forhøjelser. Dette forklarer — det fremgår også af betænkningen — at vi ved tredje behandling vil stemme mod regeringens lovforslag, og jeg skal for ordens skyld føje til, at vi her ved anden behandling selv sagt vil stemme imod det ændringsforslag, som er stillet af socialistisk folkeparti.

Robert Christensen: Det var da meget rart at høre, at regeringspartiets ordfører her fra talerstolen indrømmede, at vi har haft lidt småt med tid. Sandheden er jo den, at udvalgsarbejdet gik i gang forrige fredag, og betænkningen skulle afgives sidste fredag som sidste frist, hvis lovforslaget skulle træde i kraft til 1. april. Det vil sige, at vi har haft en uge til at arbejde med så store problemer. Jeg vil gerne ligesom hr. Simonsen for lidt siden sige, at det er ikke nogen bebrejdelse til formanden for udvalget. Han har gjort, hvad der var muligt, men det er altså meget uheldigt at forlange, at vi skal opklare sådanne problemer som dem, vi rejste ved første behandling, når vi har så lidt tid til det, som vi har haft her. Derfor må vi også gøre gældende, at når denne lov ikke er ældre end fra 1970 og der dengang var et enigt udvalg, hvori Arbejdslederskabernes Samvirke, LO og Dansk Arbejdsgiverforening var repræsenteret, som gik ind for de 80 pct., så mener vi i venstre ikke, at vi kan ændre ved disse 80 pct. uden at vide, hvad det er vi gør, og det er et spørgsmål, om vi helt ved det.

Vi har diskuteret problemer, som har indflydelse på dagpengene. Vi har diskuteret kildeskattetrækket, og det skal indrømmes, at de nye regler, der søges gennemført pr. 1. april i år, vil ramme det rigtige kildeskattetræk noget bedre, men stadig væk for gennemsnittet. De vil jo ikke ramme rigtigt for de enkelte, og der er ingen tvivl om, at kildeskattetrækket betyder noget, i hvert fald betyder det noget for borgernes vurdering af, hvor meget dagpengene er værd.

[Robert Christensen.]

Vi har i udvalget debatteret, hvad der egentlig er erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og det er det, vi ikke har haft mulighed for og tid til at få undersøgt. Men man har dog indrømmet såvel fra arbejdsministeren som fra andre i udvalget, at der klart er en omkostning forbundet med at erhverve en indkomst, og at det ikke er den omkostning, der skal erstattes, men indkomsttabet. Der er for mig ingen tvivl om, at det, flertallet nu her laver, vil få den virkning, at visse mennesker ved at blive ledige får mere end fuld erstatning for den arbejdsfortjeneste, de tåber.

Så har jeg godt hørt både ved første behandling og igen her i dag fra hr. Erik Andersen (Fr.borg amt), at det er de lavtlønnede, og at man vil hjælpe de lavtlønnede. Jeg forstår ærlig talt ikke den tale. Da jeg formoder, at alle i det høje ting er enige om, at vi ønsker, at alle skal have arbejde, og at dagpengestørrelsen ikke hjælper de lavtlønnede noget som helst, når de er i arbejde, og hvis de lavtlønnede får en højere løn, når de er i arbejde, så får de ganske automatisk også højere dagpenge, hvis de bliver ledige, så jeg forstår ikke denne tale om, at det specielt er for at hjælpe de lavtlønnede.

Vi har fået afsløret under udvalgsarbejdet, at det vistnok er ganske givet, at den ændring, man her gennemfører, får indflydelse på mobiliteten af arbejdskraften, og at det derfor er hensigten at ændre loven om mobilitetsydelse. Her kan jeg ikke lade være med at gøre den bemærkning, at hvis regeringen ønsker, at vi skal stemme for dette lovforslag, så vil der simpelt hen ligge deri, at vi skulle være med til som en konsekvens af dette her at gennemføre en lov, som vi i øjeblikket ikke ved noget som helst om. Derfor må vi sige, at vi kan ikke medvirke til ændringen af procenten på nuværende tidspunkt. Vi må have løst de spørgsmål, vi har rejst, inden vi tager denne beslutning, sådan at vi ved, om det, vi gør, er rigtigt eller ikke.

Så synes jeg også, det er rigtigt her fra denne talerstol at gøre opmærksom på, at selv om vi går imod denne procentændring, sker der på grund af en automatik, der er indbygget i loven, alligevel en stigning i dagpengebeløbet fra 93 kr. til 106 kr. om

dagen. Det er altså ikke det, lovforslaget handler om, det handler om procenterne.

Det må være rigtigt at sige, at vi selvfølgelig ikke kan stemme for det af SF stillede ændringsforslag, der går ud på, at der skal gives 100 pct., som altså vil være mere end fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Vi agter ved tredje behandling at stemme imod lovforslaget.

Erik Hansen: Også jeg vil gerne indledningsvis sige, at det har været et forceret udvalgsarbejde, men jeg vil også føje den bemærkning til, at det har ikke været et uforsvarligt udvalgsarbejde, i hvert fald ikke i de indledende faser. Jeg vil også gerne føje yderligere en ting til, og det er en bemærkning til formanden for udvalget, hr. Finn Christensen. Han har over for ministerens ønske om at få arbejdet igennem været i hvert fald loyal indtil grænsen af det forsvarelige, så er vi altså på den rigtige side.

Vi har stillet nogle spørgsmål. Vi har haft lyst til at stille betydelig flere, men vi har stillet en række, og vi har af tidsmæssige grunde fået forholdsvis korte svar på spørgsmålene. Vi har en opfattelse af, at svarene ikke er særlig dybtgående bearbejdet og ikke særlig fyldestgørende, og det var vel det tidsmæssige pres, som var årsag til den forholdsvis begrænsede dydebearbejdning af problemerne.

Når det er sagt, vil jeg også gerne sige, at vi står altså her i en situation, hvor vi har haft 5 arbejdsdage i folketinget til at klare problemet, til at dykke ned i denne lovgivning. Vi står i den situation, at flere af os af gode grunde, nemlig fordi vi var engageret på andre områder i folketingsarbejdet, ikke har haft muligheder for at følge arbejdet i detaljer på tidspunkter, hvor det i allerhøjeste grad var nødvendigt.

Dertil kommer, at man nok også må vurdere disse ting på baggrund af, hvad der, om jeg så må sige, har været sæd og skik for området. Jeg har siden midten af 1960'erne været mit partis ordfører i disse sager, og der har fra alle sider her i folketinget været lagt stor vægt på, at man kunne samle et bredt flertal i folketinget omkring denne lovgivning. Yderligere var der i hvert fald for den sidste etapes vedkommende skabt enighed imellem Arbejdsledelseskassernes

[Erik Hansen.]

Samvirke og Arbejdsgiverforeningen, og på det grundlag blev loven ført ud i livet.

Om det, vi står med nu, vil jeg gerne sige, at jeg føler, at sagen er grebet an fra den forkerte ende. Jeg ved i øvrigt ikke — det er en sidebemærkning — om den har været forelagt dagsaktuelt for regeringens økonomiudvalg, men det gælder måske kun besparelser.

Det ligger jo sådan, at når vi kommer op på de dagpengebeløb, der her er tale om, kan man, som der står i noget af det skriftlige materiale, som er tilstillet udvalget, godt få sine tvivl om, hvorvidt man er kommet op i en størrelsesorden på nogle felter, hvor man må sige, at i hvert fald det økonomiske incitament til at søge beskæftigelse er nedskrevet. Det kan naturligvis have mange uheldige følgevirkninger; jeg siger ikke dermed, at det får det. Det kan have den følgevirkning, som vi må finde i allerhøjeste grad utilfredsstillende, at det da er givet, at der skal en lang række foranstaltninger til i form af mobilitetsfremmende indsats. Det er selvfølgelig meget godt, at vi i et svar fra ministeren får besked om, at man er opmærksom på, at der kan være behov for forandringer, når det drejer sig om rejsehjælp, dobbelt husførelse, bolig hjælp, etableringshjælp osv. Det er meget rimeligt, men det havde nok været rimeligere, om man var begyndt, skal vi sige fra den ende af.

Ved de foregående ændringer på arbejdsmarkedsområdet har vi drøftet rationaliseringen af arbejdsformidlingen. Nu er det givet, at når incitamentet til beskæftigelse gøres mindre, må der strammes, når det drejer sig om at få folk i beskæftigelse. Derfor hedder det også i et af svarene til os, at man naturligvis vil se, på hvilke felter inden for arbejdsformidlingen man kan rationalisere og sætte ting i gang. Jeg vil gerne i den forbindelse sige, at sidst, vi havde denne lovgivning til behandling her i tinget, drøftede vi, om man ikke eksempelvis kunne indskrænke antallet af de lokalkontorer, som

man efter min og mit partis opfattelse har fået i for stort et antal ud over landet. Nu bliver det oplyst, at man har rationaliseret, man har skåret en 10-20 stykker væk, og mit spørgsmål, må naturligvis så være: er de ambitioner, man havde, dermed opfyldt?

En anden ting er, at man nok også, når vi kommer op på, at det offentlige er den, som bærer den største byrde ved solidariteten, kunne have drøftet, om arbejdsløshedsforsikringen som sådan ikke burde skifte bopæl — jeg tænker her på, om den burde knyttes nærmere til den offentlige sektion.

Når man taler om fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste, har andre før mig her spurgt: hvad er i grunden fuld dækning? Og dér vil jeg gerne henvise til en, synes jeg, ganske nyttig oplysning, udvalget har fået i bilag 15. Der står oppe foroven „Arbejdsministeriets økonomisk-statistiske konsulent“. På min kopi ser det nu ud til, at det økonomisk-statistiske er overstreget, og det er måske af besparelshensyn, man har anvendt det papir; men for god ordens skyld nævner jeg, at der står sådan foroven. Der står i dette svar til udvalget, at 90 pct. må formodes i en række tilfælde at give tilnærmelsesvis fuld erstatning, 90 pct. må anses for i mangfoldige tilfælde at være fuld erstatning, og det må formodentlig være fuld erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Når det står på den måde, er det naturligt at gå videre og se på, hvor meget man i grunden får ud af det. En af de ting, udvalget har beskæftiget sig med, og som udvalget gerne var dykket noget længere ned i for ligesom at få den mere lagt blot, var spørgsmålet om skattetrækket. I det, man nu er nået frem til, står der nogenlunde klart, at man må regne med, at når skatten er trukket fra den forhøjelse, der nu bliver tale om af dagpengene, bliver der ikke ret meget tilbage at hente. Det fortæller en og anden ting om, at udgiftslovgivningen ikke lige i øjeblikket er sagen alene. Det fortæller noget om, at udgiftslovgivningen er oppe i en sådan størrelse, at der ikke bliver meget tilbage af et tillæg, uanset om det er et tillæg

[Erik Hansen.]

som i dette tilfælde til dagpenge ved arbejdsledighed eller det er et andet tillæg.

Se, nu sker der en forhøjelse af dagpengesatserne i øvrigt, ganske uafhængigt af denne lovgivning, fra 93 kr. til 106 kr. Det er en forhøjelse, der følger af den gældende lovgivning. Vi havde i mit parti hellere set — og vi tror i øvrigt det havde tjent sagen bedre — at der var udfoldet flere kræfter og større opfindsomhed, når det drejede sig om at finde frem til en vurdering af denne sag, der ligesom kunne have ført os frem på en lidt anden måde end hidtil.

Her foretager man sig noget meget hastigt. Lovforslaget lå på folketingets bord i begyndelsen af februar måned, og det bliver altså færdigt nu på trods af, at det i starten havde lidt vanskeligheder ved virkelig at komme i gang. Vi kan kun sige, at det, man her lægger frem for os, er noget, vi har hørt før i socialdemokratiets oppositionsperiode og under valgkampen, og det bliver kun overgået af SF, der stiller forslag om 100 pct.s dækning; det har vi i øvrigt også set før. På den baggrund må jeg sige, at vi naturligvis vil stemme imod SFs forslag om ændring til de 100 pct., og at vor medvirken ved tredje behandling vil blive yderst beskedne.

Arne Larsen: Det er rigtigt, at vi har haft et kort og ret hektisk udvalgsarbejde. Det er blevet kritiseret, at det har været for hektisk, at det har været for presserende, og det vil jeg nok give kritikere ret i. Jeg må sige, at arbejdsministeren bærer en del af ansvaret for det, for det havde været ønskeligt, om dette lovforslag havde været fremsat noget tidligere, og at der ikke var gået så lang tid mellem fremsættelsen og første behandling.

Men sket er sket, og mit parti er i alle tilfælde indstillet på at se dette lovforslag gennemført, således at det kan træde i kraft den 1. april.

Der er nogle af de ærede ordførere for de borgerlige partier, som mener, at dette her ikke hæster. Det har ikke så voldsom stor en betydning, for i henhold til den gældende lov vil maksimumssatsen blive forøget fra 93 kr. til 106 kr. pr. dag, så hvad er der egentlig at græde over? Vi kunne nok vente lidt. Men for os står det i alle tilfælde sådan,

at det væsentlige ved dette lovforslag er spørgsmålet om forhøjelsen af maksimumssatsen fra 80 til 90 pct. Her mener vi, at den afgørende fordel og forbedring i lovforslaget ligger.

Det er givet, at det i høj grad vil komme til at betyde en forbedring for de lavestlønnede. Det har jeg allerede beskæftiget mig med ved første behandling. Derfor har socialistisk folkeparti taget konsekvensen af sin stilling over for de lavtlønnede her i dette land og simpelt hen stillet et ændringsforslag på baggrund af, at vi betragter 636 kr. om ugen som eksistensminimum, og at alle de, som har haft indtægter op til 636 kr. om ugen, bør have fuld erstatning for den tabte arbejdsfortjeneste. De har simpelt hen ikke råd til at nøjes med 90 pct. eller 80 pct. af denne indtægt.

Jeg har bemærket, at hr. Erik Andersen (Fr. borg amt) havde sympati for dette ændringsforslag, men at han ikke havde ret meget at have den i. Det beklager jeg, men jeg håber, at vi meget snart i fællesskab kan nå frem til en definition af, hvad der er egentlig erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, og at vi også kan blive enige om, at de kategorier af lavtlønnede, vi har, nemlig de ufaglærte og kvinderne, i alle tilfælde ikke bør nøjes med mindre, når de går arbejdsløse.

Så bliver der sagt af hr. Erik Hansen, at nu fratager man den arbejdsløse et incitament til at søge arbejde. Det er den gamle travet: vi skal endelig passe på ikke at komme for højt op i understøttelsessatserne, for så gider de arbejdsløse ikke bestille noget, så vil de hellere ligge på ryggen derhjemme på sofaen og nyde en høj arbejdsløshedsunderstøttelse. Det er jo det, der ligger bag dette ræsonnement. Herom må jeg sige, at nu skal man passe på ikke at tage munden alt for fuld. For de fleste, som kastes ud i arbejdsløshed, er det at gå arbejdsløs ikke nogen velsignelse i sig selv, selv om de får op til 106 kr. om dagen i understøttelse, hvorfra der dog selvfølgelig skal trækkes skat. De fleste arbejdere i dette her land, faglærte såvel som mange ufaglærte arbejdere, har jo ikke en arbejdsindtægt på kun 636 kr. om ugen. Nej, hr. Erik Hansen må ikke glemme, at gennemsnittet er regnet ud til 707 kr. om ugen, og 90 pct. heraf er 636 kr. Hvordan er så gennemsnittet regnet ud?

[Arne Larsen.]

Det er fortjenesten for ufaglærte mænd, for faglærte mænd og for ufaglærte kvinder, altså hele den danske arbejderstands gennemsnitsfortjeneste, som er lagt til grund for maksimumsydelsen. Der er mange arbejdere, som tjener 800 kr., måske 900 kr. om ugen. Tror man virkelig, at dette, at man opnår en understøttelsessats på 106 kr. om dagen eller 636 kr. om ugen, hvoraf man skal svare ca. 180 kr. om ugen i skat, således at udbetalingen bliver 450 kr., har nogen som helst sammenhæng med et nedsat incitament til at søge arbejde?

I øvrigt står der jo i arbejdsløshedsloven, at man er til rådighed for arbejdsmarkedet, og at man er pligtig til at påtage sig anvist arbejde til tarifmæssig betaling, så man kan altså meget nemt klare den side af sagen. Det er meget dårlige undskyldninger, man kommer med.

Jeg har med tilfredshed bemærket, som det fremgår af betænkningen, at arbejdsministeren vil se meget positivt på en snarlig gennemførelse af forbedringerne af mobilitetsydelseerne. Det drejer sig om rejsehjælp, udgifter ved dobbelt husførelse, hjemrejse, bolig hjælp og etableringshjælp — alle disse ting som vi i sidste samling beskæftigede os med, og hvor i alle tilfælde SF og socialdemokratiet var klar over, at her trængte lovgivningen til forbedringer. Jeg håber, at arbejdsministeren vil klare disse problemer, så hurtigt det nu kan lade sig gøre, senest således at vi i begyndelsen af næste samling kan få disse problemer løst.

Der er også rejst spørgsmål om visse pensionistgruppers muligheder for at oppebære arbejdsløshedsunderstøttelse. Også det finder jeg er nødvendigt at man ser lidt nærmere på og får en positiv løsning af.

Så har spørgsmålet om skattetrækket været ret meget inde i debatten under udvalgsarbejdet. Man blev noget forskrækket, da man erfarede, at der mellem Arbejdsløshedskassernes Samvirke og skattedirektoratet var truffet den aftale, at der herefter dags skulle trækkes 20 pct. af de første 40 udbetalte kroner pr. arbejdsløshedsdag og 40 pct. af restbeløbet. Når man prøvede at regne det ud, viste det sig, at den arbejdsløse skulle betale 10 kr. af den 13 kr.s forhøjelse, han fik i understøttelsessatsen. Det var naturligvis ganske utilfredsstillende.

Derfor er jeg glad for og tilfreds med, at finansministeren har taget problemet op til undersøgelse og nu har truffet den administrative afgørelse, at der ikke skal trækkes mere end 17 pct. af de første 40 kr. og 37 pct. af restbeløbet. Så bliver der sådan ca. en syvkroneseddel tilovers af de 13 kr. til den arbejdsløse, og det må vel nok siges at være i underkanten af, hvad man bør tilstræbe.

Jeg forstår i og for sig ikke, at man ændrer ved træksatserne, for vi har jo redegørelsen fra kildeskattedirektoratet om, at de trækprocenter, man har benyttet i 1971, i og for sig har vist sig at være tilfredsstillende, og at der ikke er opstået noget restskatteproblem. Derfor undrer det mig, at man i det hele taget ændrer på disse satser. Men hele denne diskussion har affødt, at man vil nu anmode om, at problemet undersøges mere tilbunds gående, og at man eventuelt prøver at løse det, således, at der ikke sker nogen ændring i en lønmodtagers skattetræk, når han går fra beskæftigelse over i arbejdsløshed, at altså hans skatte-A-kort kommer til at ligge til grund for det skattetræk, der også skal ske i hans understøttelse.

Det vil være ønskeligt, om hele det problem bliver nøje undersøgt, for jeg tror trods alt, at det ville være den bedste løsning og give endnu større retfærdighed på dette område.

Med disse bemærkninger vil jeg meget varmt anbefale socialistisk folkepartis ændringsforslag og selvfølgelig tilsige mit partis medvirken til gennemførelse af lovforslaget i øvrigt.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Må jeg først sige tak, fordi man trods de mange betænkeligheder alligevel fik arbejdet hurtigt afsluttet i udvalget. Det er vel rigtigt, som det blev sagt af hr. Arne Larsen, at det er mit ansvar, at forslaget kom lovlig sent frem. Det vil jeg gerne medgive. Jeg vil også gerne forsøge på at forklare grunden til, at vi kom lidt sent frem: vi ville gerne have koordineret disse spørgsmål med sygedagpenge, ulykkesdagpenge og dagpenge under barsel, og det medførte en del forhandlinger med organisationer og til anden side. Det var det, der gav en forsinkelse af dette forslag. Jeg er som sagt glad for, at man allige-

[Arbejdsministeren.]

vel nåede at blive færdig, således at forslaget kan træde i kraft til det tidspunkt, som oprindeligt var bestemt. Jeg tror, der er et behov for det.

Det er rigtigt, som hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) sagde, at der er ønske om forskellige undersøgelser. Jeg vil gerne i den sammenhæng sige, at det havde ikke været muligt, i alle tilfælde ikke inden grundlovsdag, at få gennemført alle de undersøgelser, som man har ønsket fra udvalgets side. Jeg er glad for, vi får lidt mere tid til det, og jeg hilser med tilfredshed, at udvalget skal fortsætte sit arbejde, sådan at vi hen ad vejen kan drøfte nogle af de problemer, man har ønsket undersøgt.

Spørgsmålet om pensionisternes forhold har været rejst. Man ved fra fremsættelsen, at jeg er meget positivt indstillet over for dette spørgsmål, og at en løsning skal findes. Jeg håber meget hurtigt i det nye folketingsår at kunne komme med et forslag, der bringer navnlig visse pensionister med meget lave pensioner ud af den klemme, de er i.

Fiskernes forhold skal jeg tage op med arbejdsdirektoratet og drage omsorg for, at det bliver behandlet i landsarbejdsnævnet. Hvilke muligheder der er for at finde en tilfredsstillende ordning på disse forhold, tør jeg ikke på forhånd sige noget om.

Jeg skal ikke gå ind på alle de synspunkter, der i øvrigt har været fremme, fordi de vedrører ting, som er omtalt i betænkningen.

Både hr. Simonsen og hr. Arne Larsen var inde på spørgsmålet om skattetrækket. Jeg mener, at begge de udregninger, de er kommet til, er forkerte. Hr. Simonsen sagde noget om, at der netto kun blev en 3-4 kr. pr. dag tilovers af den regulering, der sker her, og hr. Arne Larsen fandt ud af, at det var lidt mere. Jeg har siddet og puslet med et par regnestykker, og hvis jeg ikke helt har glemt at regne — jeg må tage det forbehold — skulle det være sådan efter de nu gældende regler, at der skulle betales en skat på 29 kr. 10 øre af 106 kr. Med henholdsvis de 17 og 37 pct. skulle man nå op på 31 kr. 22 øre. Det vil sige, at der skulle være en difference på 2 kr. 12 øre og altså en nettogevinst på knap 11 kr. Men jeg må nævne disse tal med det forbehold, at det

kun er noget, jeg har siddet og regnet ud her. Jeg tror, de er rigtige — de er i alle tilfælde ikke meget forkerte.

Videre sagde hr. Simonsen, at forslaget her måtte få som konsekvens en forbedring af de mobilitetsfremmende ydelser. Hertil vil jeg gerne gøre den bemærkning, at de mobilitetsfremmende ydelser under alle omstændigheder og af mange grunde efter min opfattelse måtte forbedres, så det bliver ikke en konsekvens af det forslag, der her behandles.

Hr. Simonsen sagde, at de 80 pct. var aftalt for 2 år siden, og derfor var det ikke rimeligt at ændre denne 80 pct.s grænse til 90 pct. nu. Jeg vil gerne herom oplyse, at betænkningen om det kom i 1967, altså for 5 år siden; det var et forlig, der på daværende tidspunkt blev indgået, ikke blot om ydelser, men også om kontingentet. Men der er sket det i mellemtiden, at VKR-partierne gennemførte en ekstraordinær forhøjelse af kontingentet, der androg 15 mill. kr. om året.

Hr. Erik Hansen mente, at incitamentet til at søge arbejde gøres mindre gennem det, der foreslås her. Det kan jeg ikke være enig i. Jeg tror, at den større tryghed for den enkelte familie, navnlig for de dårligt stillede familier, som dette forslag indebærer, ikke vil gøre incitamentet til at sikre sig rimeligt arbejde mindre end i dag. Indvendingen kan jeg altså ikke acceptere.

Så var hr. Erik Hansen inde på spørgsmålet om, hvorvidt kun 10-20 lokalkontorer skal nedlægges. Jeg vil gerne sige herom, at jeg regner med, at vi kommer væsentligt videre. Men det er et spørgsmål, som i øjeblikket behandles i hver enkelt region ud over landet; og disse spørgsmål skal også behandles i de enkelte arbejdsmarkedsnævn. Det ligger nogenlunde fast — det er jo lovbestemt — at vi skal have 13-14 regionalkontorer og omkring 80 kredskontorer. Så må man, fordi forholdene er så forskellige fra amt til amt, forhandle om det nødvendige antal lokalkontorer, sådan at man får den service, den lokaldækning, der er behov for med hensyn til arbejdsformidlingskontorer. Det er som sagt noget, man nu forhandler ude omkring i amterne, og jeg håber, at man finder frem til fornuftige løsninger. Senerer går disse indstillinger til videre behandling i arbejdsdirektoratet.

[Arbejdsministeren.]

SFs ændringsforslag om 100 pct.s dækning op til de 636 kr. kan jeg ikke tiltræde; jeg må anbefale, at man stemmer imod. Begrundelsen herfor er for det første, at det vil give mere end 100 pct.s dækning til adskillige; dernæst at det må indebære, at der bliver tale om normalt kildeskattetræk, og det kan simpelt hen ikke administreres af arbejdsløshedskasserne på nuværende tidspunkt. Det kan det måske på længere sigt, men i alle tilfælde ikke nu. Endvidere er forholdet det — og det ved hr. Arne Larsen udmærket — at det forslag, vi her behandler, som VKR går imod, men som jeg finder socialt rimeligt og nødvendigt, i forvejen hjælper de dårligst stillede, de lavest lønnede i særlig grad og de langvarigt ledige. Det er det, der både i den aktuelle situation og på længere sigt er et ganske særligt behov for.

Jeg takker for udvalgsarbejdet. Jeg beklager naturligvis, at man ikke har kunnet slutte op om forslaget fra alle sider. Men jeg føler mig overbevist om, at det er noget socialt rigtigt, vi gør ved gennemførelsen af dette lovforslag.

Simonsen: Nu skal jeg ikke begynde at konkurrere med ministeren om, hvem af os to der er bedst til at regne. Men der er i hvert fald én ting, der er helt givet: hvis vi ikke bruger de samme faktorer, kan vi aldrig nå til det samme facit.

Der var én ting, der undrede mig i ministerens regnestykke, og det var talen om de 37 pct. af restbeløbet. Vi har under udvalgsdrøftelsen fået opgivet, at de skattetrækregler, som træder i kraft pr. 1. april i år, går på 20 pct. af de første 40 kr. og 40 pct. af restbeløbet. Nu nævner ministeren noget om 37 pct., og jeg forstod på hr. Arne Larsens bemærkninger, at der måske var kommet en ny bestemmelse. Den har vi mig bekendt ikke hørt om i udvalget. Derfor vil vi gerne have det klarlagt og have konstateret, om det er en aftale, regeringen specielt har truffet med socialistisk folkeparti her som på så mange andre områder.

Erik Andersen (Fr.borg amt): Først til hr. Simonsen: i udvalget har vi fået oplyst, det står som svar på spørgsmål 3 i bilagsmateriale, at en endelig beregning over dagpen-

gudbetaling efter skat foretages på basis af de foreslåede nye skattetrækregler — de foreslåede regler. Så vidt jeg erindrer, blev det også oplyst, at man førte forhandlinger med Samvirket, som endnu ikke var afsluttet. Det må vel være disse forhandlinger, der nu er afsluttet. I alt fald er jeg gennem Samvirket blevet orienteret om disse regler.

Det, der får mig til at tage ordet, er ellers hr. Robert Christensens bemærkninger om, at han ikke forstår talen om, at dette lovforslag hjælper de lavtlønnede. Jeg skal forsøge meget kort, om det er muligt at gøre det forståeligt for hr. Robert Christensen.

Der er ingen arbejdsledige i dette land, fordi de ønsker at være arbejdsledige. Der er arbejdsledige, fordi der ikke er arbejde til dem. Det er der i og for sig ført bevis for i og med, at arbejdsledigheden har været under 1 pct. i de bedste år. Det vil sige, at når der er arbejde nok at tilbyde, er der ingen arbejdsledige. Når forslaget derfor er kommet frem, er det naturligvis for at hjælpe de arbejdsledige.

Når det især hjælper de lavtlønnede, er det af to årsager. Den ene er, at de lavtlønnede altid er hårdest ramt af arbejdsledighed. Når gennemsnitsarbejdsledigheden her i landet er 7 pct. så har de lavtlønnede ikke-faglærte arbejdere en arbejdsledighed på 14 pct. Den anden årsag til, at det især hjælper de lavtlønnede, er at forhøjelsen fra 80 til 90 pct. udelukkende får betydning for de lavtlønnede. Det er klart, at når man, under arbejde har en meget beskednen indkomst, fra under 15 kr. 23 øre pr. time og helt ned til 13 kr. 50 øre, så må det betyde, at man heller ikke, mens man arbejder, har økonomisk mulighed for at skabe sig private ressourcer, der dækker én ind under tvungen ledighed. Det er derfor, dette lovforslag netop hjælper de arbejdsledige og de lavtlønnede.

Så skal jeg sige til hr. Robert Christensen og hr. Simonsens bemærkninger om, at de var glade for, at jeg erkendte, at tiden havde været knap, at det jo ikke var en repræsentant for mit parti, der lancerede sloganet „er det fakta, så benægter a fakta“.

Robert Christensen: Jeg er ikke sikker på, at dette tings medlemmer ville være særlig begejstrede, hvis hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) og jeg nu denne eftermiddag gav os til

[Robert Christensen.]

at lave en lang debat om dette problem, i særdeleshed ikke når hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) ikke vil høre efter, hvad jeg siger. Så kan vi jo ikke komme til andet end tale forbi hinanden. Jeg sagde: dette her hjælper ikke de lavest lønnede, når de er i arbejde, og alle i dette ting er enige om, at de skal være i arbejde. Jeg sagde: det hjælper de lavest lønnede, når de går hen og bliver ledige — og så skal jeg da give den indrømmelse, at de lavest lønnede nok løber den største risiko for at blive ledige.

Så har jeg en bemærkning til arbejdsministeren om selve arbejdsformen. Jeg har på mit partis vegne gjort opmærksom på, at den måde, man indeholder kildeskat i dagpenge på, for os er et stort problem. Så går vi til udvalgsarbejdet og der får vi at vide, at man agter at ændre procenten fra 15 og 35 til 20 og 40. Til sidst får vi at vide her under anden behandling, først nu her under anden behandling, at nu ændrer man igen til 17 og 37. Derfor vil jeg gerne sige til ministeren: det er ikke en fremgangsmåde, der gør det lettere for os at samarbejde, når de problemer, der for os betyder meget, behandles på denne måde:

Erik Hansen: Jeg vil gerne sige til arbejdsministeren og i samme svar også til hr. Arne Larsen, at det er ukorrekt, når de siger, at man ikke på nogen måde fratager folk incitamentet til at søge beskæftigelse, hvis man hæver understøttelsessatsen for højt. Sagen er den, som det fremgik af et svar, vi har fået fra arbejdsministeriets økonomisk-statistiske konsulent, at hvis man har 90 pct., er det et spørgsmål, om man ikke er oppe på fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste. Hvis man yderligere dertil lægger, som der er givet svar på i et spørgsmål, at man sparer til transport, til ekstra forplejning, til arbejdstøj osv., så kan man komme i den situation, at selv 90 pct. er mere end dækning for tabt arbejdsfortjeneste. Af den grund er vi nogle stykker, som er alvorligt nervøse for, at incitamentet til både geografisk og faglig mobilitet kommer til at savnes. Vi kan komme i den situation, som man har set nærme sig en gang imellem, at man mangler arbejdskraft, samtidig med at man har ledige, og hvor de egentlige mobile her i landet er de fremmedarbejdere,

som vi ind imellem ikke er så glade for. Det er min bevæggrund til at sige: mon vi ikke skulle have dyrket problematikken om incitamentet til mobilitet, drøftet, hvad der i grunden er fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste? Den problematik har vi ikke i udvalget fået drøftet tilstrækkeligt.

Arne Larsen: Hr. Erik Hansen har tilsyneladende ikke rigtig forstået denne problematik. Jeg har forsøgt at forklare, hvordan dette gennemsnit på de 636 kr. bliver regnet ud. Der er mange løntagergrupper, som har væsentligt større indtægter, og som, når de går på arbejdsløshedsunderstøttelse, ikke får 90 pct., måske ikke engang 80 pct., ja nogle er helt nede på 60 pct. eller godt og vel 60 pct. Så er det, jeg spørger: tror hr. Erik Hansen virkelig, at disse mennesker på noget tidspunkt mangler noget som helst incitament til at gå i arbejde? Jeg tror det bestemt ikke.

Et helt andet spørgsmål: man er lidt forundret over, at der nu gives meddelelse om, at skattetrækprocenten er ændret. Vi har i udvalget beskæftiget os en del med det, og vi hørte som bekræftelse på et eller andet spørgsmål, vi havde stillet, at kildeskattedirektoratet meddelte, at man havde aftalt med Arbejdsløshedskassernes Samvirke, at nu skulle trækprocenterne være sådan og sådan. Det blev offentliggjort i dagspressen, der blev opstillet visse beregninger, og så er det vel naturligt, at finansministeren, når han bliver gjort bekendt med den slags ting, skrider ind og eventuelt siger — for dette er jo en administrativ afgørelse — at det er nok lige i overkanten af, hvad der er retfærdigt, og at finansministeren derefter resolverer, at procenterne bør være 17 og 37. Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg over for finansministeren har rejst dette spørgsmål, men at han allerede dengang sagde: det problem har jeg taget op, og disse satser vil blive ændret.

Så kunne man måske sige, at finansministeren burde have underrettet udvalget om, at han havde lavet disse satser om. Det må finansministeren klare selv. Men det er baggrunden. Der er ikke nogen aftaler mellem SF og regeringen, og i øvrigt er vi noget forsigtige med at slutte aftaler, kan jeg betro hr. Erik Hansen.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Må jeg sige til hr. Simonsen og til hr. Robert Christensen, at jeg må melde hus forbi, når man bebrejder mig, at jeg ikke har oplyst over for udvalget, at disse satser er ændret. Det er finansministerens område, og det er klart, at havde man stillet nye spørgsmål til finansministeren, havde man fået oplysning om det. Man har tidligere spurgt, hvordan de gamle satser var, og fået besked om et foreløbigt forhandlingsresultat, som ikke var endeligt konfirmeret. Det, der er sket siden — det fik jeg oplysning om i går eller i forgårs — er, at efter finansministerens resolution, der er truffet, efter at kildeskattedirektoratet og Arbejdsløshedskassernes Samvirke har haft lejlighed til på ny at forhandle om spørgsmålet, skal ske en forhøjelse af de gældende trækprocenter til henholdsvis 17 pct. af de første 40 kr. og 37 pct. af resten, hvor man efter en tidligere forhandling havde været inde på spørgsmålet om at ændre dem til henholdsvis 20 og 40. Det er altså nye drøftelser, som er sket direkte mellem arbejdsløshedskasserne og finansministeren. Det er ikke noget, jeg på noget tidspunkt har været blandet ind i, ud over at man har stillet mig et spørgsmål tidligere, som jeg har besvaret på grundlag af de oplysninger, der forelå på daværende tidspunkt.

Jeg skal så bare sige til hr. Erik Hansen, som på ny rejser spørgsmålet om, hvad man egentlig skal forstå ved fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste, at det er et af de problemer, som man som nævnt i betænkningen har bedt mig foretage en nærmere undersøgelse af.

(Kort bemærkning).

Simonsen: Jeg må sige, at jeg synes, det er meget svært for arbejdsministeren at melde hus forbi i denne sag. Når ministeren ved, hvor intenst vi i udvalget har drøftet, hvordan de nye skattetrækregler ville blive pr. 1. april i år, så bør det ikke undre ministeren, at vi i oppositionen i dag bliver overrasket, når vi hører fra socialistisk folkepartis ordfører, at der er truffet beslutning om andre regler end dem, vi har diskuteret ud fra i udvalget. Der er ikke givet nogen som helst meddelelse derom til udvalget. Nu kan man desværre ikke referere fra udvalgs-

drøftelserne, og derfor kan vi ikke komme nærmere ind på det. Jeg må dog konstatere på grundlag af samråd om dette specielle spørgsmål, at vi måtte få fornemmelsen af under udvalgsdrøftelserne, at man var så langt henne i udarbejdelse af tabeller osv., at man ikke kunne ændre på det med den korte frist, der var til 1. april i år. Derfor synes jeg nok, det er besynderligt, at vi her i dag skal få ændringen meddelt af socialistisk folkepartis ordfører.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg kan kun henholde mig til, hvad jeg sagde før: det er noget, der direkte er truffet aftale om ved forhandlinger mellem arbejdsløshedskasserne, skattedepartementet og kildeskattedirektoratet. Jeg har betragtet det som værende uden for mit område, og sådan har det også været hidtil. Jeg ved, sagen har været rejst i udvalget, fordi man ønskede denne oplysning, og havde udvalgsarbejdet fortsat et par dage endnu, havde man formentlig også fået de nye oplysninger.

(Kort bemærkning).

Robert Christensen: Jeg finder det meget besynderligt, at man kan pålægge enhver arbejdsgiver at indeholde kildeskat efter vidt forskellige procenter og med vidt forskellige fradrag, men når det drejer sig om A-kasserne, kan man ikke påbyde dem at gøre det samme. Jeg vil gerne sige: selvfølgelig kan de gøre det, derom er der ikke spor af tvivl.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget

forkastedes med 122 stemmer mod 16.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (From): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 63) findes i tidenden sp. 2086; udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 941).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Arne Larsen: Jeg skal på hele udvalgets vegne indstille forslag til lov om ændring af lov om luftfart til vedtagelse med det af ministeren stillede ændringsforslag til § 1. Det drejer sig om lovens § 149, stk. 9, om strafansvar for overtrædelse af støjforskrifter. Det fremgik af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, at piloters ansvar for overtrædelse af støjforskrifter, udstedt i medfør af lovens § 82, efter ministeriet for offentlige arbejders opfattelse bør begrænses til situationer, hvor der foreligger forsæt eller grov uagtsomhed. Efter fremsættelsen af forslaget om ændring af § 149 er ministeriet blevet opmærksomt på, at det ville være rigtigere, at den således tilsigtede begrænsning af strafansvaret kom til udtryk i selve lovtæksten, hvilket er foreslået ved det foreliggende ændringsforslag, som hele udvalget har tiltrådt.

Derudover har vi i dag i udvalget modtaget en deputation fra Kongelig Dansk Aeroklub, som har ønsket at få forelagt et problem angående svæveflys erstatningsansvar og forsikringssummernes størrelse. Man mener, at forhøjelserne af forsikringsansvaret til henholdsvis 10 mill. kr. for personer og 120.000 kr. for tingskade måske ligger i overkanten, og at der dermed vil blive pålagt sådanne lette fly så forholdsmæssigt meget større forsikringssummer at udrede, at det vil skade svæveflyvningen. Udvalget er opmærksomt på, at der er problemer her, og vil derfor mellem anden og tredje behandling af lovforslaget undersøge sagen

nærmere, eventuelt have et samråd med ministeren for om muligt at finde en løsning på problemet.

Med disse bemærkninger skal jeg indstille lovforslaget og det stillede ændringsforslag til tingets godkendelse.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslaget, § 1, således ændret, og § 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (From): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om visse hovedlandevejsstrækninger.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 71) findes i tidenden sp. 2111, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 923).

Der var stillet 4 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Otto Mørch: Man vil se af betænkningen, at udvalget har tiltrådt de 4 af ministeren stillede ændringsforslag.

Det væsentligste er nr. 1, der drejer sig om at bemyndige ministeren til at lade anlægge en ny hovedlandevej, A 14, fra Hjørring til Hirtshals havn, fordi trafikken har og navnlig vil få en sådan størrelse, at det er meget rimeligt at give ham denne beføjelse. Anlægget tænkes udført i tre etaper, strækken sig over 10-15 år, således at det midterste stykke udføres først for at frigøre Hjørring by for en meget genererende regional- og fjerntrafik. Totalomkostningerne er anslået til ca. 40 mill. kr. for de 26 km, det